

KTÜ PEYZAJ MİMARLIĞI BÖLÜMÜ
2020-2021 ÖĞRETİM YILI GÜZ YARIYILI ÇEVRE
TASARIM PROJE IV

KONU: Verilen plan sınırları içinde Trabzon ili kent merkezinde eski adıyla Karagöz Meydanı olarak anılan (şu anda Cudibey Ortaokulunun bulunduğu) alanın çevresiyle bir bütünlük içerisinde tasarlanması.

GENEL AÇIKLAMALAR: Mimari elemanlarla sınırları belirlenmiş, toplumsal işlevlere sahip olan meydanlar, şehir dokusu ile iç içe geçmiş kent parçalarıdır (Zucker, 1959). Bunun yanında etrafı yine mimari elemanlarla çevrilmiş ancak kent içerisinde bir odak niteliği taşımayan boşluklar da kent avlusu olarak nitelendirilebilir. Lynch'e göre bir aktivite merkezi gibi olan ve birkaç yoğun kentsel alanın kalbinde bulunan kentsel avlular, kente, kentliye açık olan, sosyal-toplumsal, kültürel-psikolojik gereksinmelere yanıt verecek aktiviteleri barındıran aynı zamanda durağanlığı ifade eden büyük ölçüde bir veya birkaç yapının çevrelediği, tanımladığı kapalılığın kuvvetli algılandığı mekanlardır. Bu alanlar kentsel ortak mekan olarak belirgin bir fonksiyon, tarih yada mimari değerleri yansıtmak amacıyla kentsel donatı elemanlarını içerirler. Ayrıca bu alanlar çeşitli işlevler çerçevesinde etkileşimin sağlandığı kamusal alanlardır (Okuyucu, 2011). Bu açıdan kent ve kentli için önemi dikkate alınarak tasarlanmalıdır.

AMAÇ: Projenin genel amacı, Trabzon kentine ve yakın çevresine hizmet verecek bir kent avlusu tasarımı ile bu alanda ihtiyaç duyulan etkinliklere imkan sağlayan mekânsal çözümler üretilmesidir. Proje alanının bulunduğu konum, alanda şu anda bulunan Cudibey Ortaokulu ve Öğretmenevi binalarının kaldırılacağı düşünülerek, kentin bu bölgesinde çevredeki diğer kullanımlar ile sürekliliğinin sağlanması beklenmektedir. Tasarımcıdan kente bir kimlik kazandırmayı amaçlayan, alanın iyileştirilmesi ve etkin kullanımına uygun tasarım fikirleri ile proje alanının daha canlı ve yaşayan bir kent parçası haline getirilmesi istenmektedir.

Tasarımlarınız, kenti kullanan farklı kullanıcı gruplarına hizmet verecek, onların ihtiyaç ve isteklerini karşılayacak şekilde, peyzaj mimarlığı ilkeleri doğrultusunda işlevsel ve estetik değer taşımalıdır. Buna yönelik olarak yapılacak peyzaj tasarımında bu alana en iyi şekilde işlerlik kazandıracak, kimlik ve imgelem öğelerini oluşturacak kullanımlar beklenmektedir.

ÇEVRE TASARIM PROJESİNİN AŞAMALARI

1) ARAŞTIRMA ve ANALİZ AŞAMASI	
Haritaların temini	Proje alanındaki mevcut fiziksel öğeleri içeren ölçekli bir plandır ve tasarımın ilerleyen tüm evrelerinde kullanılır.
Alan sürveyi	<p>Eksik veriler alanda yerinde gözlem ve incelemeler ile altlık harita üzerine aktarılır. Sürvey ile alanla ilgili bilgi ve belgeler toplanır. Alan çalışması kapsamında toplanan bilgiler alanın gezilip dolaşılması, görüntülenmesi ve gözlenmesi ile dikkatli bir şekilde kaydedilmesi suretiyle elde edilir. Bu kapsamda çalışmanın amacı ışığında aşağıdaki kriterler incelenmelidir;</p> <ol style="list-style-type: none"> Doğal Peyzaj Değerleri<ul style="list-style-type: none"> İklim (yağış, sıcaklık, nem, rüzgar, ışık) Fizyografik özellikler (eğim, baki, yükselti, jeomorfoloji) Toprak özellikleri (toprak türü, derinlik, ph, besin maddesi, verimlilik) Bitki örtüsü Kültürel Peyzaj Değerleri<ul style="list-style-type: none"> Sirkülasyon (yol otopark, köprü, meydan, giriş) Mevcut yapılar (konut, cami, hastane, kamu kurumları, okul) Diğer yapılar (çocuk oyun alanları, spor alanı, rekreasyon alanı) Donatılar (Kamelya, oturma elemanı, çöp aydınlatma) Toprak altı elemanları (kanalizasyon, su elektrik, doğalgaz, telefon) Algısal Peyzaj Değerleri<ul style="list-style-type: none"> Görsel (egemen görüş, bakış noktası, odak noktası, istenmeyen manzara) İşitsel (gürültü) Kokusal
Alan analizi	<p>Proje alanının özel koşullarına uygun tasarım çözümünün nasıl olabileceğine dair anahtar strateji ve ipuçları belirlenir. Peyzaj tasarımında analiz, sirkülasyon, manzara, proje alanın özelliklerinin, sorunlarının ve potansiyellerinin tam ve eksiksiz incelenmesine bağlıdır. Alan analizindeki ifadeler karar ve eylem vurgulanmalıdır. <u>Bu kapsamda çalışma amaçlar doğrultusunda aşağıdaki kriterler ışığında adım adım gerçekleştirilmelidir;</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Sorun analizi (ulaşım ve sirkülasyon, alan plastiği, donatısal sorunlar, mekansal sorunlar) Mevcut mekanların ve elemanların tasarım potansiyelleri:<ul style="list-style-type: none"> Mekan düzeyinde: yeterlilik, işlevsellik, çeşitlilik, estetik Donatı düzeyinde: kullanılabilir, değiştirilebilir, kaldırılabilir Bitki düzeyinde: Mutlak korunacak, yerleri değiştirilecek, bakım yapılacak, yok sayılacak Kullanıcı profili Siluet analizi
2) TASARIM AŞAMASI	
Etkinlik Listesi	Tasarım çözümünün oluşturulması için gerekli kullanıcı-ihtiyaç-etkinlik ilişkisi uyarınca belirlenen etkinlik listesi
İşlev-ilişki şeması	Belirlenen etkinlikler; işlev ve ilişkileri uyarınca oluşturulan şemalar, ardından alan analizleri ile ilişkili kavramsal plan (concept plan) paralelinde kurgulanarak senaryo geliştirilir. Geliştirilen bu senaryo paralelinde tasarım seçenekleri üretilerek alternatiflerden biri seçilir. Seçilen alternatif ürün detaylandırılır.
Konsept plan	
Seçenek üretme	
Ön tasarım	

Kesin tasarım	Kesin tasarım planı bütün bu tasarım aşamalarının sonucusudur. Büyük ölçüde tamamlanmıştır. Bu plan etkinlikler için tasarlanmış mekanları, eşyükselti eğrilerini, kot yazılarını, mekan isimlerini, merdiven, rampa ve donatıları, sirkülasyon elemanlarını içerir. Bu aşama bitkilendirme sürecini de kapsamaktadır. Bitkilendirme projesi plan çizimi yanında kesit üç boyut ve perspektif çizimlerden oluşur. Bitkilendirme projelerinde bitkilerin tepe tacı izdüşümlerini temsil eden bazı grafik simgeler kullanılır.
----------------------	--

ÇALIŞMA TAKVİMİ

2020-2021 GÜZ YARIYILI ÇTP IV DERSİ ÇALIŞMA TAKVİMİ		
1.HAFTA	05.10.2020 - 09.10.2020	ESNEK HAFTA (TANIŞMA) PROJE AŞAMALARI İLE İLGİLİ GENEL BİLGİ KONU-SORUN-AMAÇ-KAPSAM HAKKINDA BİLGİLENDİRME
2.HAFTA	12.10.2020 - 16.10.2020	KONUyla İLGİLİ BİLGİ TOPLAMA (MAKALE-TEZ-RAPOR-PROJE ÖRNEKLERİ) VE TARTIŞMA
3.HAFTA	19.10.2020 - 23.10.2020	SÖRVEY-ANALİZ-FOTOĞRAF PAFTALARININ HAZIRLANMASI SUNUMLARIN YAPILMASI KULLANICI-İHTİYAÇ-ETKİNLİK-MEKAN İLİŞKİSİ, İHTİYAÇ PROGRAMI VE TASARIM STRATEJİLERİNİN BELİRLENMESİ
4.HAFTA	26.10.2020 - 30.10.2020	İHTİYAÇ PROGRAMI VE TASARIM STRATEJİLERİNİN TARTIŞILARAK GELİŞTİRİLMESİ KONSEPT PAFTASI FONKSİYON ŞEMASI TASARIM ANA KARARLARININ KURGULANMASI (LEKE PLANI)
5.HAFTA	02.11.2020 - 06.11.2020	TASARIM ANA KARARLARININ GELİŞTİRİLMESİ TASARIM ÖNERİLERİNİN HAZIRLAMASI SEÇENEKLERİN ÜRETİLMESİ
6.HAFTA	09.11.2020 - 13.11.2020	SEÇENEKLERİN ÜRETİLMESİ
7.HAFTA	16.11.2020 - 20.11.2020	SEÇENEKLERİN ÜRETİLMESİ SEÇENEKLERİN İÇİNDEN BİR ÖNERİNİN SEÇİLMESİ VE GELİŞTİRİLMESİ
8.HAFTA	23.11.2020 - 27.11.2020	SEÇİLEN ÖNERİNİN GELİŞTİRİLMESİ
9.-10. HAFTA	28.11.2020 - 13.12.2020	ARASINAV HAFTASI
11.HAFTA	14.12.2020 - 18.12.2020	TASARIMIN GELİŞTİRİLMESİ VE DATAYLANDIRILMASI (SERT ZEMİN-YUMUŞAK ZEMİN, BİTKİLENDİRME TASARIMI ANA KARARLARI)
12.HAFTA	21.12.2020 - 25.12.2020	SERT-ZEMİN YUMUŞAK ZEMİN PAFTASININ TAMAMLANMASI BİTKİ LİSTESİNİN OLUŞTURULMASI BİTKİLENDİRME PROJESİNİN GELİŞTİRİLMESİ
13.HAFTA	28.12.2020 - 01.01.2021	BİTKİLENDİRME PROJESİNİN TAMAMLANMASI KESİT-GÖRÜNÜŞ VE DETAY PAFTALARININ HAZIRLANMASI
14.HAFTA	04.01.2021 - 07.01.2021	KESİT-GÖRÜNÜŞ VE DETAY PAFTALARININ HAZIRLANMASI GEREKLİ DÜZELTMELERİN YAPILMASI EKSİK PAFTALARIN TAMAMLANMASI SUNUM PAFTASI SEÇENEKLERİNİN HAZIRLANMASI
15.HAFTA	11.01.2021 - 15.01.2021	SUNUM PAFTASININ NETLEŞTİRİLMESİ
16.HAFTA	23.01.2021	PAFTA TESLİMİ

FİNAL TESLİMİNDE İSTENİLENLER

Covid-19 küresel salgını dolayısıyla, Yükseköğretim Kurulunun 2020-2021 eğitim öğretim yılı Güz dönemi ile sınırlı olan kararıyla dersler online verilmeye başlandığından dolayı, bu dönem proje teslimleri dijital ortamdan yapılacaktır. Ayrıca Maket teslim edilmeyecektir.

Ara tespit yapılmayacak sadece Final teslimi olacaktır. Final teslimi sınav programına göre belirlenen tarihte ve belirlenen saatte yapılacaktır. Final proje teslimleri sorumlu öğretim üyesi onayı ile gerçekleşecektir.

Bu kapsamda teslimde istenenler aşağıda detaylandırılmıştır;

- 1) 1/500 ölçekte sert zemin paftası
Foto-blok sunum paftası 1 adet 70*100 boyutlarında
  - Pafta her öğrencinin proje anlatım tekniğine göre tasarlanmalıdır. Yapısal bir plan, kesit, görünüş, detay ve üç boyutlu gösterim içermelidir.
  - Eşyüksekti eğrileri, Duvarlar, Sınır öğeleri, Merdiven, Rampa, Mekân çözümleri, Donatı (aydınlatma, oturma, obje, çöp kovası, örtü...vb), Mekân isimleri, Kotları içermelidir.
- 2) 1/500 ölçekte bitkilendirme paftası
Foto-blok sunum paftası 1 adet 70*100 boyutlarında (TERCİHEN)
  - Her öğrencinin proje anlatım tekniğine göre her bir pafta tasarlanmalıdır. Bitkisel bir plan, kesit, görünüş, detay ve üç boyutlu gösterim içermelidir.
  - Ağaç, çalı ve yer örtücü olarak seçilen bitki bileşenleri belirli tasarım tekniklerine göre yapılmış olmalıdır (soliter, küme, grup, blok, kültür, mono kültür, mozaik, perdeleme)
  - Her bir bitki grubunun ismi ve sayısı belli olmalıdır. Bitki mekanlarının isimleri olmalıdır. Bitkiler öne çıkmalıdır.
  - Bitki lejantında, bitki rumuzu, Latince adı, Türkçe adı, adet, renk, çap, boy ve form özelliklerine yer verilmelidir.
- 3) 1/200 ölçekte sert zemin-yumuşak zemin, 1/200 ölçekte bitkilendirme paftası Pafta boyutu ve niteliği grup öğretim üyesi tarafından belirlenecektir
- 4) Alanın en belirgin kısmının detay tasarımı gerçekleştirilmelidir. Özellikli bir bölgenin hiyerarşik olarak detayları ve üç boyut çizimlerini içermelidir. Detayı içeren bu paftada 1/100, 1/50, 1/20 ölçeklerde detaylar yer almalıdır.
- 5) Alanın farklı noktalarından çevreyle ilişkilerini gösterecek şekilde 1/500 ölçekli kesit ve görünüş anlatımları (Kesit ve Görünüş alınacak yerler ve sayıları ilgili grup öğretim üyesi tarafından belirlenecektir)

!!! Öğrencinin final teslimlerinin yapılabilme durumu; Her öğrenci ancak, sorumlu öğretim üyesinin öğrencinin proje süreci ve teslimine ilişkin yeterli koşulları sağlaması durumuna ilişkin onayı ile teslim edebileceklerdir.

Doç. Dr. Ertan DÜZGÜNEŞ
ÇTP IV Dersi Koordinatörü